

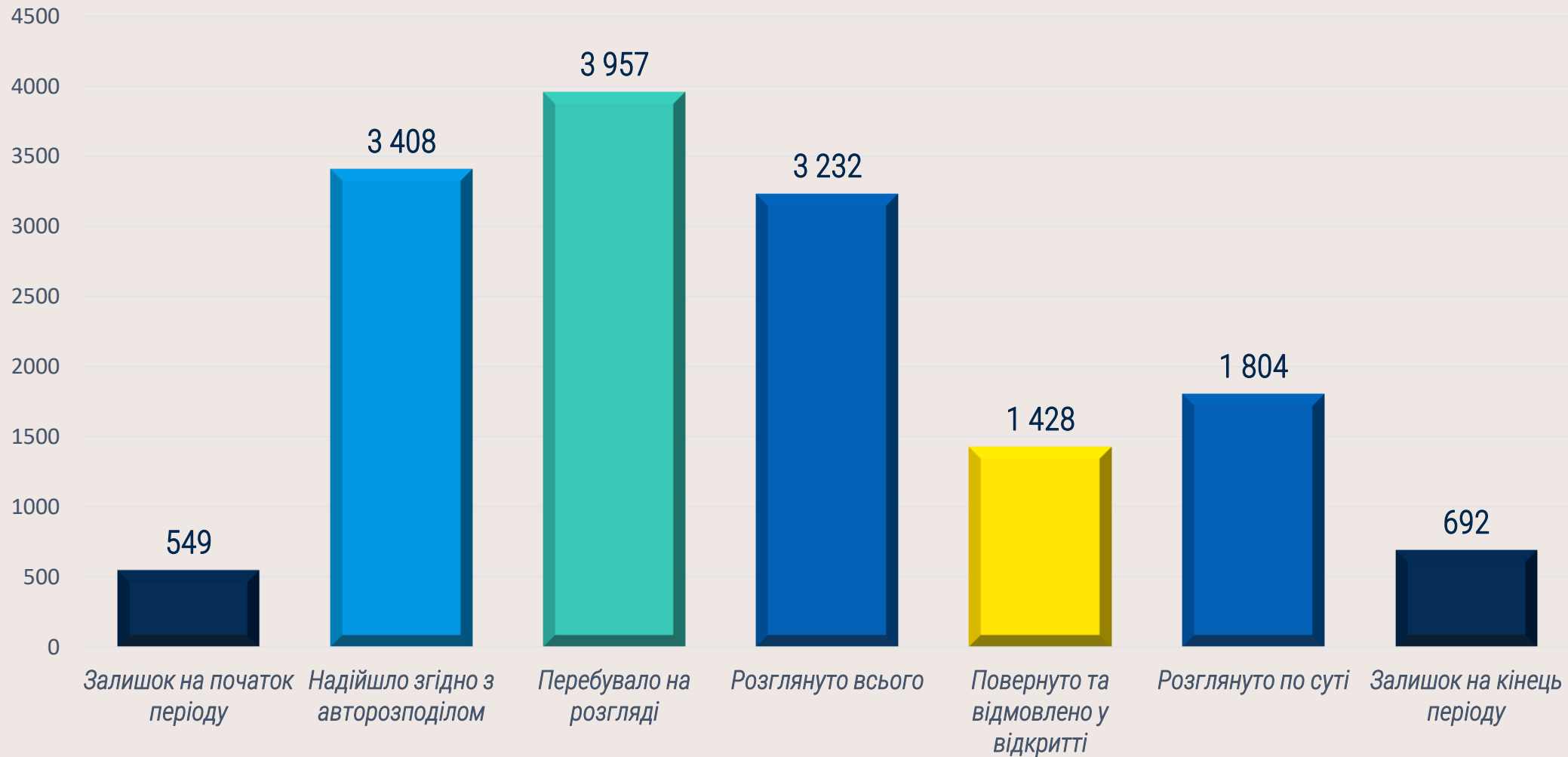

Верховний
Суд

ЗВІТ

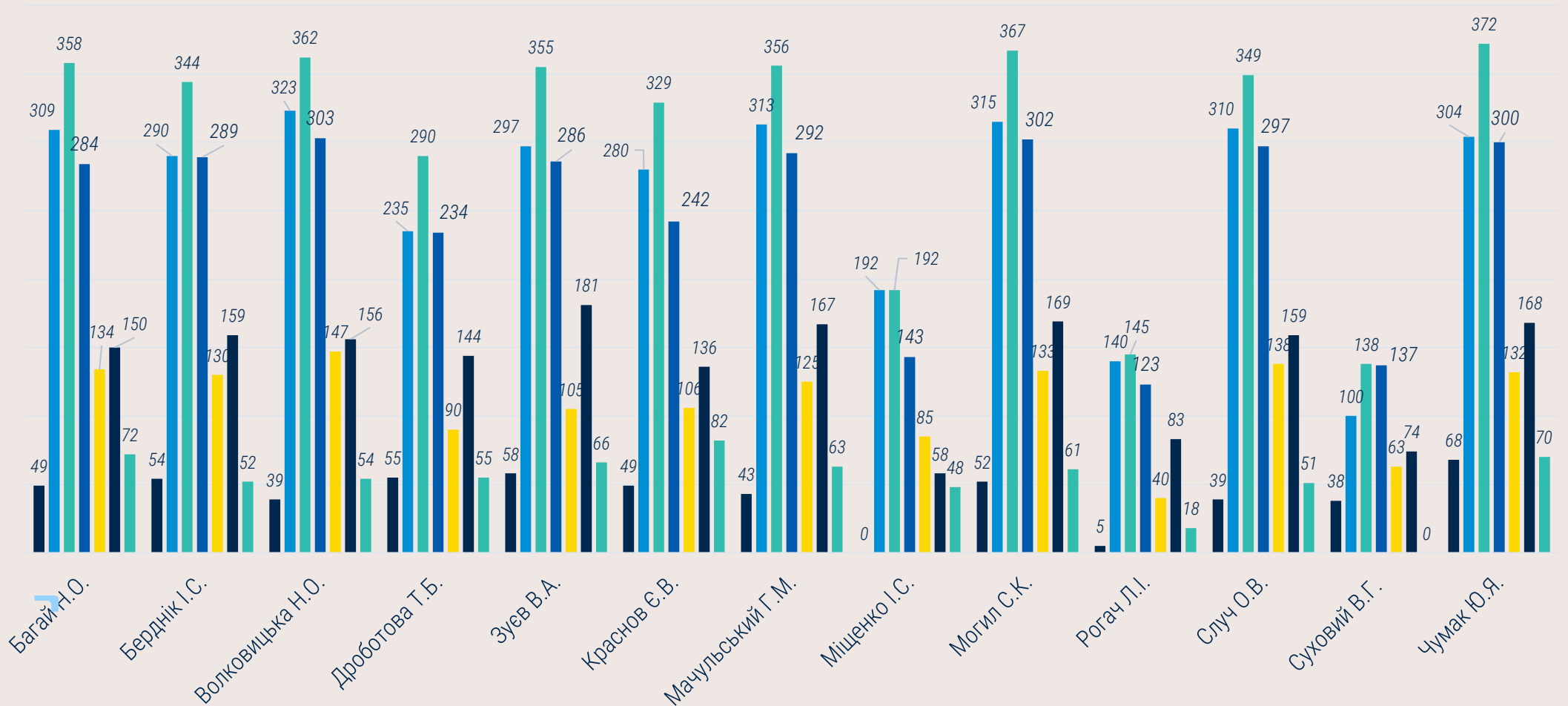
судової палати для розгляду справ
щодо земельних відносин та права власності
про результати роботи у 2023 році

Навантаження судової палати для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності

Навантаження суддів судової палати для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності

- Залишок на початок періоду
- Надійшло згідно з авторозподілом
- Перебувало на розгляді
- Розглянуто всього
- Повернуто та відмовлено у відкритті
- Розглянуто по суті
- Залишок на кінець періоду

Середнє навантаження
284

Судова палата для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності

3 232

процесуальних звернень розглянула

1 804

процесуальних звернень розглянула по суті

315

процесуальних звернень повернула

1 113

відмовила у відкритті касаційного провадження

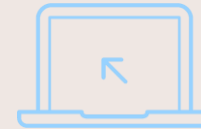
Судова палата для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності

13
суддів

Забезпечено проведення
2 268 відкритих судових засідань

26
помічників
суддів

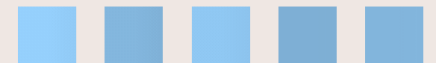
Забезпечено проведення
1 059 судових засідань в режимі
відеоконференції

13
консультантів
суду

Здійснено 275
ознайомлень з матеріалами
судових справ

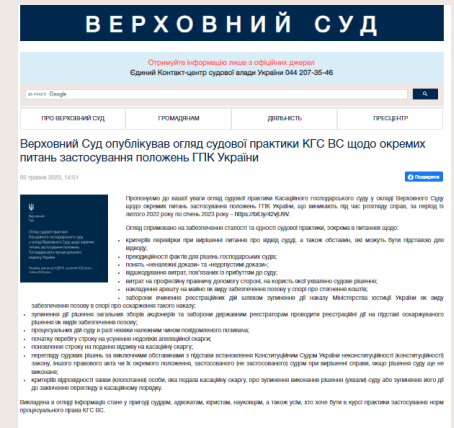
13
секретарів
судових засідань

Вивчення судової практики та аналіз судової статистики

ОГЛЯД судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо окремих питань застосування положень Господарського процесуального кодексу України (на підставі рішень, внесених до ЄДРСР, за лютий 2022 року – січень 2023 року), який 05.05.2023 опубліковано на сайті Верховного Суду;

ОГЛЯД судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо вручення за кордоном документів у господарських справах, який 26.09.2023 опубліковано на сайті Верховного Суду.

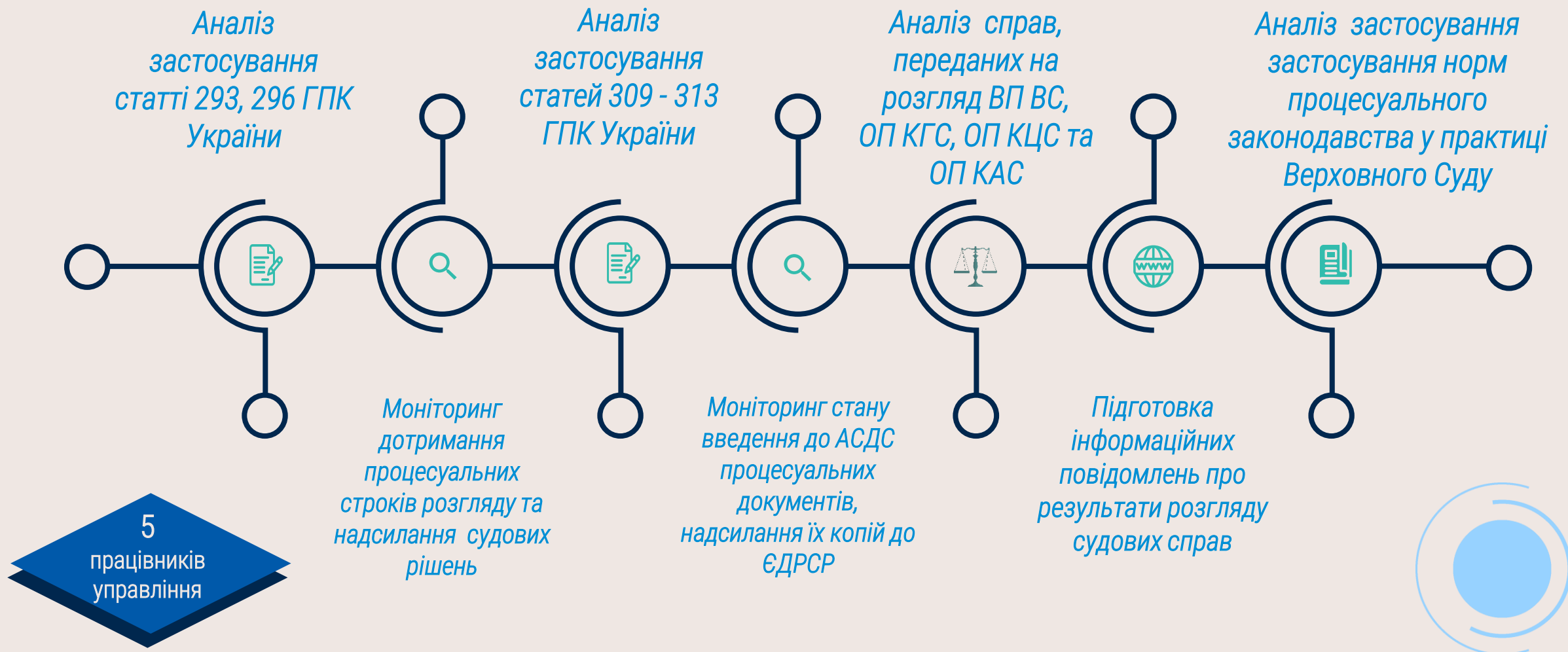

Щомісячні огляди судової практики КГС ВС
(актуальна практика)

Аналітичні довідки щодо застосування суддями судової палати статей 293, 296, 309 – 313 ГПК України

Управління забезпечення роботи судової палати

Інформаційні повідомлення про результати розгляду судових справ, що мають суспільне значення

Верховний Суд вказав на обов'язок комунального закладу охорони здоров'я з відшкодування вартості медичних послуг, фактично наданих приватним медичним закладом за направленням іншого комунального закладу охорони здоров'я

КГС ВС припинив володіння ТОВ та зобов'язав знести об'єкт самочинного будівництва – заклад громадського харчування на земельній ділянці ландшафтного парку «Партизанська слава» і ландшафтного заказника «Червонохуторські озера»

Верховний Суд підтвердив законність розірвання Київською міською радою договору оренди земельної ділянки на території парку на вул. Жмаченка з релігійною громадою, що планувала збудувати на ній багатоквартирний житловий будинок

Контейнерні майданчики для збору побутових відходів, розташовані на прибудинкових територіях багатоквартирних будинків, є спільним майном, яке належить усім власникам квартир та нежитлових приміщень – ВС

Круглий стіл на тему:

"Проблемні питання господарського судочинства під час війни"

за участю :

- ✓ суддів Верховного Суду
- ✓ суддів апеляційних і місцевих господарських судів
- ✓ народних депутатів України
- ✓ представників Вищої ради правосуддя, Державної судової адміністрації України
- ✓ національних та міжнародних експертів

 актуальних питань застосування ГПК України в умовах воєнного стану в Україні

 відшкодування шкоди, завданої внаслідок війни

 судової практики щодо імунітету держав в контексті збройної агресії російської федерації проти України

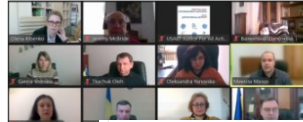

Позапроцесуальна діяльність суддів

У Верховному Суді обговорили результати аналізу практики ВП ВС щодо відступів від раніше сформованих правових позицій

23 березня 2023, 18:39

Поширити

Обговорення відбулося в рамках круглого столу на тему «Забезпечення єдності судової практики: стандарти Європейського суду з прав людини і національний контекст». Модератор заходу – Секретар Великої Палати Верховного Суду **Віталій Уркович** подякував Програмі USAID «Справедливість для всіх» за ретельну роботу над аналізом практики ВП ВС та надані експертні висновки, а також висловило сподівання на продовження плідної співпраці.

Вдосконалюючи правове регулювання економічних відносин, потрібно враховувати сучасні потреби та євроінтеграційні процеси

08 березня 2023, 18:08

Поширити

У Верховному Суді за сприяння Асоціації суддів господарських судів України відбувся круглий стіл, присвячений змінам у правовому регулюванні економічних відносин, їх перспективам та ризикам. Лейтмотивом заходу став предметний аналіз переваг і недоліків законопроекту № 6013 «Про особливості регулювання підприємницької діяльності окремих видів юридичних осіб та їх об'єднань у перехідний період», яким, серед іншого, запропоновано, визнати ГК України таким, що втратив чинність. Участь у заході взяли представники Верховної Ради України, міністерств та інших центральних органів влади, інституцій громадянського суспільства, бізнес-кіл, а також наукової спільноти.

Судді Верховного Суду обговорили з представниками АСС перспективи створення спеціалізованих судів в Україні

04 квітня 2023, 16:40

Поширити

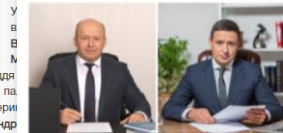

Стратегічною метою України після Перемоги є не лише повенна відбудова, залучення інвестицій задля поживлення економіки, а й повернення додому громадян України, які через повномасштабну агресію росії шукали притулку за кордоном і залишилися там.

ВС відкритий до співпраці, яка допоможе імплемувати європейські стандарти правосуддя в національну правову систему

25 квітня 2023, 16:47

Поширити

Про це в. о. Голови Верховного Суду, голова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду **Миколай Смокович** сказав під час круглого столу, присвяченого презентації Висновку № 25 (2022) Консультативної ради європейських суддів про свободу вираження поглядів суддів.

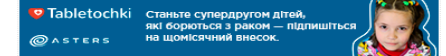
Очікуючи, судді підкреслили важливість такого документу для всієї судової системи України, адже суддівство – це не просто професія, а стиль життя. Судді повинні розуміти, що увага суспільства прикута до них постійно, навіть поза межами суду. Вони також акцентували на затребуваності висновків КРЄС, адже українські правники активно використовують їх у своїй роботі. Наприклад, часто судді у своїх рішеннях, здебільшого у справах адміністративної юрисдикції, посилаються на висновки КРЄС та ЄСПЛ.

Доповідач зауважив, що зазначений Висновок КРЄС може стати дорожчим каменем, який дасть можливість побачити чіткі критерії свободи вираження поглядів суддів у питаннях, що стосуються не лише роботи судової влади, а й інших тем, які можуть викликати потенційний суспільний інтерес. Таким чином судді отримали рекомендації щодо того, які параметри варто враховувати при суспільному висвітленні того чи іншого питання.

У своєму виступі **Миколай Смокович** також наголосив на необхідності дотримання суддями принципу стриманості та поміркованості у своїх висловлюваннях. Це допоможе уникнути порушення незалежності, неупередженості суду чи втрати суспільної довіри до судової влади. Крім того, обов'язковим є проведення відповідного факсового наванчання не лише для двох суддів, а й для кандидата у судді.

Юридична Газета online

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ПРОФЕСІЙНЕ ЮРИДИЧНЕ ВИДАННЯ

ГОЛОВНА LEGAL BUSINESS * НОВИНИ КОМЕНТАРІ ПУБЛІКАЦІЇ ІНТЕРВ'Ю WAR&LAW ГАЗЕТА * ПЕРЕДПЛАТА ВІДЕО/ПОДКАСТИ КАЛЕНДАР

ВИБІР КЛІЄНТА ЛІДЕРИ РИНКУ UKRAINIAN WOMEN IN LAW HR-БРЕНД ЮРИДИЧНОЇ ФІРМИ THE BEST LAWYERS IN UKRAINE АКТУАЛЬНА ТЕМА

СФЕРИ ПРАКТИКИ ПОДІЇ ЮРИДИЧНИЙ БІЗНЕС КОМІКСИ ІСТОРІЯ АДВОКАТУРИ COVID-19

Головна > Публікації > Сфери практики > Судова практика | 07 липня 2023, 11:32

Віддзеркалення війни в судовій практиці КГС ВС

Опубліковано в №7–8 (765–766)

Стаття

Обговорення

Друкувати

Юрій Чумак
суддя-спікер КГС ВС

У результаті повномасштабного праводносини між суб'єктами г виникатимуть у майбутньому, за відчувався ще з 2014 року, коли і окупація частин Донецької та Лу незрівнянно збільшилася.

Судді Верховного Суду обговорили практику захисту бізнесу в умовах війни

19 вересня 2023, 14:59

Поширити

«Роль судів залишається незмінною як під час мирного періоду, так і під час війни: забезпечити шляхом здійснення якісного та своєчасного вирішення спорів оптимальні умови для ведення бізнесу», – таку думку висловив суддя Верховного Суду у Касаційному господарському суді **Валерій Картере** на VIII Міжнародному форумі із захисту бізнесу.

Попри повномасштабне вторгнення рф в Україну судова система продовжує працювати в штатному режимі. Як зазначив у виступі суддя ВС, впродовж I півріччя 2023 року, якщо порівняти з аналогічним періодом минулого року, спостерігається зростання кількості розглянутих господарськими судами справ за всіма категоріями спорів. Значно збільшилася кількість майнових, земельних, корпоративних спорів, справ, пов'язаних із банкрутством.

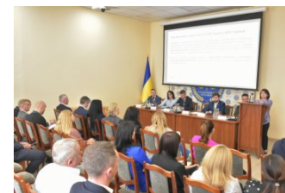
Повертаячись до ролі судової влади щодо захисту бізнесу, суддя зауважив, що важливим елементом є не тільки своєчасне та якісне правосуддя, але й формування сталої судової практики і прогнозованості судових рішень.

Під час виступу **Валерій Картере** також зосередився на особливостях банкрутства в умовах війни та розповів про напрацювання судової палати для якою намагалася посилити складову відповідальності власників і платоспроможності.

Судді Верховного Суду обговорили питання щодо способів захисту порушеного права в господарському судочинстві

09 жовтня 2023, 12:45

Поширити

Верховний Суд усебічно розглядає питання ефективності способів захисту порушеного права, зокрема крізь призму принципу диспозитивності. Таку думку висловила голова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду **Лариса Рогач** під час круглого столу, присвяченого питанням щодо способів захисту порушеного права в господарському судочинстві.

Водночас ВС традиційно звертає особливу увагу на способи захисту, які підлягають застосуванню судами. Відповідно до установленої позиції позовні вимоги підлягають задоволенню, якщо суд дійде висновку, що обраний позивачем спосіб захисту не тільки передбачений законом або договором, а й ефективний для захисту порушеного права в таких праводносинах.

Крім того, очільниця КГС ВС акцентувала на ст. 2 ГПК України, яка вказує на поняття ефективності застосованих способів захисту як на неодмінну притаманну складову, до якої належить завдання господарського судочинства, зокрема справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави. Суд і учасники судового процесу зобов'язані керуватися завданням господарського судочинства, яке превалює над будь-якими іншими міркуваннями в судовому процесі.

Позапроцесуальна діяльність суддів

Роль медіації, її розвиток в Україні сьогодні й точки перетину із судочинством обговорили на круглому столі у ВС

17 листопада 2023, 17:20

Поширити

Інститут медіації набув широкого застосування у світовій та європейській практиці врегулювання спорів. Закон України «Про медіацію» відкрив нову сторінку в розвитку альтернативного вирішення спорів.

Про це зазначив голова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду **Борис Гулько** у вільній промові під час круглого столу «Судова влада та медіація: точки перетину».

Голова КЦС ВС зауважив, що згідно зі статистичними даними за 2022 рік на розгляді в судах України перебувало майже 3,5 млн справ. Через різні причини значна частина з них не була вирішена. Водночас надмірна тривалість судового розгляду призводить до порушення

Судовий захист прав на землю: суддя ВС у КГС проаналізував проблемні аспекти та актуальні тенденції при вирішенні земельних спорів

22 грудня 2023, 09:00

Поширити

У межах виступу на V Business & Legal Agri Forum суддя судової палати для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду **Юрій Чумак** порушив актуальні питання у спрах про нерухоме майно та реєстрацію речових прав на нього.

За останні роки ВС чітко сформував практику, яка говорить про те, що «все, що збудоване на земельній ділянці, слідує за нею». Зараз в Україні діє принцип: якщо є земельна ділянка і споруда на ній, то будь-яке відчуження, перехід права на будівлю чи споруду має відповідати і переходу права на земельну ділянку. Цей принцип встановлений як на рівні законодавства, так і на рівні судової практики.

Одна з показових справ, на якій зупинився **Юрій Чумак**, стосувалася питання самочинного будівництва на земельній ділянці, яка перебувала у власності іншої особи. Зокрема, суддя ВС у КГС проаналізував постанову Великої Палати ВС від 15 листопада 2023 року у справі № 916/1174/22.

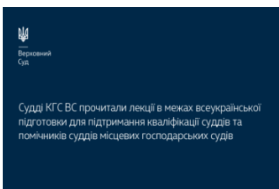
ВП ВС зазначає, що самочинне будівництво не може бути основою для реєстрації речових прав на земельну ділянку.

Відсутність реєстрації речових прав влі не впливає на встановлення фактичного володіння, бо реєстрація встановлює пріоритетність права, а не його наявність.

Судді КГС ВС розповіли про актуальну судову практику Верховного Суду в господарському судочинстві

08 травня 2023, 15:52

Поширити

Судді Верховного Суду у Касаційному господарському суді прочитали лекції в межах всеукраїнської підготовки для підтримання кваліфікації суддів та помічників суддів місцевих господарських судів, організованої Львівським регіональним відділенням Національної школи суддів України.

Вітаючи слухачів підготовки, голова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду **Лариса Рогач** наголосила на тому, що повномасштабне вторгнення росії в Україну не зупинило процес правосуддя. Попри масовані ракетні удари, повітряні тривоги, руйнування об'єктів критичної інфраструктури суди України шукали й знаходили можливості для того, щоб розглядати справи. «Судова система України забезпечує відправлення правосуддя в надскладних умовах, і це викликає неабиякий подив та захват у міжнародних партнерів. При цьому судді постійно підвищують кваліфікацію та вдосконалюють професійний рівень», – зазначила вона.

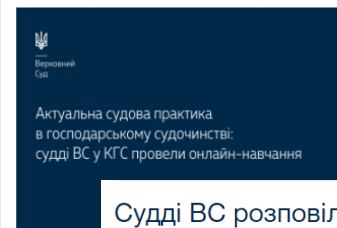
Ефективні способи захисту

Аналізуючи під час лекції способи захисту порушеного права, **Лариса Рогач** акцентувала на тому, що практика Верховного Суду щодо способів захисту базується на двох основних взаємопов'язаних принципах. По-перше, спосіб захисту має бути належним та ефективним. По-друге, має дотримуватися принцип процесуальної економії, тобто забезпечуватися відсутність необхідності звернення до суду для вжиття додаткових заходів захисту. Детальніше – у презентації **Лариси Рогач** за посиланням: <https://bit.ly/3nYk5LM>.

Актуальна судова практика в господарському судочинстві: судді ВС у КГС провели онлайн-навчання

25 жовтня 2023, 13:21

Поширити

Голова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду **Лариса Рогач** і судді ВС у КГС **Тетяна Дроботова**, **Надія Багай**, **Юрій Чумак**, **Тетяна Малашенкова**, **Наталія Волковицька**, **Ірина Кондратова** та **Віталій Зуєв** прочитали лекції в межах програми підготовки для підтримання кваліфікації суддів і помічників місцевих господарських судів.

Тижневу підготовку відкрила **Лариса Рогач** доповіддю «Способи захисту порушеного права. Ефективність способів захисту порушеного права».

Як зауважила очільниця КГС ВС, завданням господарського судочинства є справедливе,

Судді ВС розповіли про особливості визнання договорів недійсними та правові наслідки недійсності

23 березня 2023, 11:33

Поширити

Судді Верховного Суду **Віталій Уркевич**, **Олена Кібенко**, **Юрій Чумак**, **Олександр Банасько** та **Василь Крат** проаналізували судову практику Верховного Суду у спрах щодо визнання недійсними договорів та наслідків такого визнання у практиці господарських судів.

Секретар Великої Палати Верховного Суду **Віталій Уркевич** розглянув особливості визнання договорів недійсними крізь призму судової практики ВП ВС, зокрема, звернувши увагу на підстави недійсності окремих видів договорів. Також він нагадав, що визнання нікчемного правочину недійсним не є належним способом захисту прав, оскільки нікчемний правочин недійсний відповідно до закону.

З презентацією **Віталія Уркевича** можна ознайомитися за посиланням: <https://cutt.ly/P4EckKI>.

Суддя ВС у Касаційному господарському суді **Олена Кібенко** свій виступ присвятила темі «Практика в корпоративних спрах». Лекторка розповіла про особливості ом від імені довірителя за різних умов, а також про те, які способи здіня.

Особливості господарського процесу в умовах воєнного стану проаналізував суддя ВС Юрій Чумак

14 квітня 2023, 15:28

Поширити

У межах всеукраїнського вебінару для суддів господарських судів на тему «Особливості здійснення господарського судочинства в умовах воєнного стану», організованого Національною школою суддів України, з лекцією виступив суддя Верховного Суду у Касаційному господарському суді **Юрій Чумак**. Він наголосив на тому, що за Законом України «Про правовий режим воєнного стану» повноваження судів не можуть бути припинені, а скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства забороняється.

Однією з особливостей господарської юрисдикції, акцентував суддя ВС, є те, що більшість спорів розглядається з викликом сторін, унаслідок чого суд і сторони вимушені нести всі ризики, які пов'язані з війною (знерулення, відсутність води та зв'язку, загроза масованих ракетних ударів та ударів дронами). Задля безпеки сторонам рекомендується активніше використовувати право на дистанційну участь, і суди мають цьому всіляко сприяти. Наприклад, Верховний Суд у деяких ухвалах робить примітки до уваги учасників судового процесу про те, що суди продовжують працювати, проте в умовах воєнного стану проведення судових засідань має особливості щодо якості та необхідності забезпечення безпеки відвідувачів. Суд просить учасників максимально реалізувати право на участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду, передбачене ст. 197 ГПК України, а також нагадує про можливість користування підсистемою ЄСІТС «Електронний суд».

Позапроцесуальна діяльність суддів (міжнародний аспект)

Суддя Верховного Суду у Касаційному господарському суді Юрій Чумак взяв участь у семінарі Європейського суду з прав людини «Судовий діалог на основі механізму консультативних висновків відповідно до Протоколу № 16».

Робочий візит представників від України в Консультативній раді європейських суддів (КРЕС)

Суддя ВС Іван Міщенко взяв участь у круглому столі «Українські суди та система правосуддя в умовах повномасштабної війни», Лондон

Верховний
Суд

Дякую за увагу!